22. april 2002 kl. 13:10

Fald og puffen væk af: Eva Pohl

Fakta

Forfatter: Linn Ullmann Titel: Når jeg er hos dig

Oversætter: Annelise Ebbe fra norsk.

Forlag: Lindhardt og Ringhof

Sider: 224 sider Pris: 249 kr

Roman Fint indirekte kvindeportræt i Linn Ullmanns anden roman, »Når jeg er hos dig«, fanger styrken i sårbarheden med svimlende udsigt til afgrunden.

Det er et lysende billede af livet som balancegang med udsigt til afgrunden, Linn Ullmann tegner i sin anden roman »Når jeg er hos dig«. Det moderne menneske kender til angsten for at miste balancen. Frygten for, at den eksistentielle svimmelhed skal blive kronisk, kan vokse sig stærk. Som en af fortællerne i romanen formulerer det: »Som barn falder man ustandselig. Og så holder man op med at falde, ens moral falder selvfølgelig, men selv falder man ikke.« Og skulle man en sjælden gang se en voksen falde på gaden, opstår der et ubehag hos alle tilstedeværende, en slags »kollektivt balancetab«.

Stella og Martin befinder sig i en skæbnesvanger situation, hvor de skiftevis klamrer sig til hinanden og puffer hinanden væk - også, da de befinder sig på taget af et hus i det indre Oslo. Stella falder.

Historien bygges op af Martins, Stellas datter Amandas, vennen Axels og politiefterforskeren Corinnes fortællinger. Og gradvist tegnes i Linn Ullmanns velskrevne roman konturerne af et portræt af en meget kvindelig Stella. En kvinde med højdeskræk, som har evnen til at give sig hen og en latter, der lyder som marmorkugler, der triller over gulvet.

Måske er det sandt, som Stella formulerer det overfor Martin: »Jeg tænker, at forskellen på dig og mig, og som gør dig så forbandet usympatisk af og til, og kold, er, at du var et elsket barn.« Hun har i hvert fald fat i et hjørne af sandheden eller snarere af sofaen. Den avocadogrønne, italienske sofa, som er udgangspunktet for deres forhold. Martin dyrker viljeløsheden. Han er møbelsælgeren, der har ladet den grønne sofa styre. Og han er følgelig ikke moden til det liv, der udfoldes omkring sofaen. I forbindelse med deres fælles barns fødsel udvikler han en mandlig fødselsdepression, der understreger afstanden.

Venskabet med Axel

Romanens modtræk til det følelsesafstumpede hos Martin er fint beskrevet i form af det venskab, der, på tværs af generationerne, udvikler sig mellem den tidligere, ældre patient Axel og sygeplejersken Stella. Deres venskab rummer den gensidige ømhed og omsorg, som Stella har savnet både i forholdet til sin kropsangste mor og til Martin. Stellas angst for »alle tænkelige katastrofer« ledes tilbage til moren, der er så stille som et træ og aldrig rigtig har »set« Stella. Især i bekrivelsen af mor /datter-forholdet og den allesteds nærværende ensomhedsfølelse fornemmes Linn Ullmanns livsklogskab. Stella frygter stilheden, som peger tilbage på morens manglende opmærksomhed. I stedet ønsker hun nærværet og kaster

sig gerne ud i en ny graviditet. Hun er gravid, da hun falder. Særlig i datteren Amandas fortælling fremstår Stellas fald som uendeligt.

Nok er Stella bange for katastrofer, men hun ejer mod og evne til hengivelse. Hun er ikke en særlig moderne kvinde. Hun er tæt på sine følelser.

Med sikker hånd tegner Linn Ullmann et fint, indirekte kvindeportræt, der rammer et kvindeligt felt mellem begejstringen og den svimlende udsigt til afgrunden. Hun fanger styrken i sårbarheden.